

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

14378/17

Διοργανικός φάκελος:
2017/0228 (COD)

TELECOM 296
COMPET 768
MI 835
DATAPROTECT 185
JAI 1049
CODEC 1819

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	12244/17 TELECOM 213 COMPET 615 MI 637 DATAPROTECT 143 JAI 791 IA 141 CODEC 1407 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3
Θέμα:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την ελεύθερη κυκλοφορία δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα - Συζήτηση προσανατολισμού

Απελευθερώνοντας το πλήρες δυναμικό μιας ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων

Με σκοπό την ολοκλήρωση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς και την αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού της ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 13 Σεπτεμβρίου 2017 νομοθετική πρόταση σχετικά με τη θέσπιση ενός πλαισίου για την ελεύθερη ροή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα (εφεξής «πρόταση»)¹.

¹ Η πρόταση καλύπτει αποκλειστικά τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, για να αποφύγει την αλληλεπικάλυψη με τον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (2016/679/EK), ο οποίος προβλέπει ήδη την ελεύθερη ροή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι στην περίπτωση των μικτών συνόλων δεδομένων, ο γενικός κανονισμός για την προστασία των δεδομένων θα ισχύει για το τμήμα της δέσμης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του, και η πρόταση θα εφαρμόζεται στο τμήμα της δέσμης δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα.

Οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες, όπως το υπολογιστικό νέφος, η ανάλυση μαζικών δεδομένων, η τεχνητή νοημοσύνη και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, μετασχηματίζουν την κοινωνία και την οικονομία μας και δημιουργούν νέες ευκαιρίες για τους ευρωπαίους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις. Τα δεδομένα βρίσκονται στο επίκεντρο όλων των εν λόγω τεχνολογιών, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για τη συλλογή, διαχείριση, κατανομή και ανάλυση δεδομένων. Οι εν λόγω βασιζόμενες στα δεδομένα τεχνολογίες μπορούν να μεγιστοποιήσουν την αποτελεσματικότητα, να οδηγήσουν σε οικονομίες κλίμακας και να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Αλλά για την κλιμάκωση των υπηρεσιών αυτών σε ολόκληρη την ΕΕ και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ενιαία αγορά συνεχίζει να είναι αποτελεσματική στην ψηφιακή εποχή, τα δεδομένα θα πρέπει να κυκλοφορούν ελεύθερα σε όλη την Ένωση.

Τα κράτη μέλη έχουν εντοπίσει ορισμένα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν για να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό της ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων, τα οποία εκτείνονται από την ανοικτή πρόσβαση σε δεδομένα του δημόσιου τομέα έως την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) και την (εκ νέου) χρήση. Επίσης, τόνισαν την ανάγκη για ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, εμπιστοσύνης και προστασίας των δεδομένων. Κατά την άτυπη σύνοδό τους στις 18 Ιουλίου στο Τάλιν, οι Υπουργοί τηλεπικοινωνιών και ανταγωνιστικότητας εξέτασαν το πλήρες φάσμα των ζητημάτων αυτών. Το σημείο εκκίνησης των προσπαθειών αυτών, το οποίο εξετάζεται στην παρούσα πρόταση, εξασφαλίζει την ελεύθερη ροή των δεδομένων, δεδομένου ότι η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της αποθήκευσης και επεξεργασίας των δεδομένων αποτελεί το θεμέλιο της οικονομίας δεδομένων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει επανειλημμένα τονίσει την ανάγκη λήψης μέτρων σχετικά με την ελεύθερη ροή των δεδομένων και, στα συμπεράσματά του της 19ης Οκτωβρίου, ζήτησε να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία ως προς την πρόταση έως τον Ιούνιο του 2018.

Τα εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων στην Ευρώπη και ο τρόπος με τον οποίο η πρόταση τα αντιμετωπίζει

Η Επιτροπή, μαζί με τα κράτη μέλη, κατά τη διάρκεια τριών διαρθρωμένων διαλόγων, προσδιόρισε τέσσερα βασικά εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων. Τα εν λόγω εμπόδια προκύπτουν σε δύο διαστάσεις:

- 1) τα εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων στα γεωγραφικά σύνορα (νομοθετικοί και διοικητικοί περιορισμοί που επιβάλλουν την αποθήκευση/επεξεργασία των δεδομένων σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία, η νομική αβεβαιότητα και η έλλειψη εμπιστοσύνης), και

- 2) τα εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων σε συστήματα ΤΠ (κυκλοφορία των δεδομένων μεταξύ συστημάτων ΤΠ).

Τα εμπόδια αυτά έχουν ως συνέπεια την απώλεια του δυναμικού ανάπτυξης και καινοτομίας, τη μείωση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας, την ανεπάρκεια του κλάδου των κέντρων δεδομένων, και τη δημιουργία στρεβλώσεων της αγοράς.

Όσον αφορά τα γεωγραφικά εμπόδια, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει στο εθνικό τους δίκαιο απαιτήσεις βάσει των οποίων απαιτείται ο περιορισμός των δεδομένων σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή έδαφος με σκοπό την αποθήκευση ή επεξεργασία. Οι απαιτήσεις αυτές καθιστούν πιο δαπανηρή για τις επιχειρήσεις (ιδίως τις ΜΜΕ) τη διασυνοριακή δραστηριοποίησή τους, δεδομένου ότι απαιτούν την αποθήκευση ηλεκτρονικών δεδομένων σε διάφορες δικαιοδοσίες. Επιπλέον, οι εν λόγω περιορισμοί περιορίζουν την ελευθερία επιλογής των επιχειρήσεων και υπονομεύουν τον ανταγωνισμό για τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους.

Τα εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων σε συστήματα ΤΠ εκφράζονται ιδίως μέσω του υψηλού κόστους εναλλαγής, του χρόνου που απαιτείται για τη μεταφορά των δεδομένων, των μορφοτύπων υπό τους οποίους επιστρέφονται τα δεδομένα ή του ενδεχόμενου κόστους της μη διαθεσιμότητάς τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εναλλαγής.

Για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων, η πρόταση απαγορεύει περιορισμούς όσον αφορά την τοποθεσία των δεδομένων για σκοπούς αποθήκευσης ή άλλης επεξεργασίας εντός της Ένωσης στο έδαφος συγκεκριμένου κράτους μέλους, εκτός εάν δικαιολογείται για λόγους δημόσιας ασφάλειας. Ταυτόχρονα, η πρόταση αποσκοπεί στην εξασφάλιση της πρόσβασης σε δεδομένα από κράτη μέλη για κανονιστικούς σκοπούς ελέγχου και συμβάλλει στη γενική συμβατότητα των νόμιμων εξουσιών των αρμόδιων αρχών. Ως τμήμα της ολοκλήρωσης της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, η παρούσα πρόταση σκοπεύει να συμβάλει σε μια πιο ανοικτή και ανταγωνιστική ενιαία αγορά για τις υπηρεσίες αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί διασφαλίζοντας ότι η αποθήκευση και επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να γίνει νόμιμα οπουδήποτε στην ΕΕ, και διασφαλίζοντας ότι τα επιχειρηματικά δεδομένα δεν είναι «κλειδωμένα» σε διακομιστές συγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών. Αυτό θα οδηγήσει σε χαμηλότερες τιμές, περισσότερη καινοτομία και, ως εκ τούτου, ανάπτυξη, προς όφελος των επιχειρήσεων της ΕΕ, αλλά και των δημόσιων διοικήσεων.

Η Προεδρία καλεί τους Υπουργούς να καθοδηγήσουν τις εργασίες επί του φακέλου αυτού.

Ερωτήματα προς συζήτηση:

1. Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα επανάσταση στον τομέα των δεδομένων και την ανάγκη να τονωθεί η εμπιστοσύνη στην αποθήκευση και επεξεργασία των δεδομένων σε ολόκληρη την ενιαία αγορά, με ποιο τρόπο μπορεί να διασφαλιστεί καλύτερα ότι η δημόσια διοίκησή σας θα επωφεληθεί όσο το δυνατόν περισσότερο από την πρόταση (μέσω μιας πιο ανταγωνιστικής και ανοικτής αγοράς για υπηρεσίες αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων);
2. Με ποιον τρόπο θα προτείνατε να βασιστούμε στους υπάρχοντες μηχανισμούς συνεργασίας σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για να διευκολυνθεί η έγκαιρη και αποτελεσματική ανταλλαγή δεδομένων για ρυθμιστικό έλεγχο;
3. Συμφωνείτε ότι η πρόταση είναι αναλογική και κατάλληλη όσον αφορά τους ορισμούς και τις εξαιρέσεις (δημόσια ασφάλεια) για την επίτευξη του επιθυμητού επιπέδου αντικτύπου; Προβλέπετε συγκεκριμένες καταστάσεις στις οποίες οι γεωγραφικοί περιορισμοί των δεδομένων είναι αναγκαίοι και αναλογικοί, αλλά δεν είναι εφικτοί βάσει της πρότασης αυτή τη στιγμή;
